

946.0 EEG
Denemarken

DIE

2 juni 1967

nr.496

M via DGES

Toetreding Verenigd Koninkrijk, Ierland en Denemarken.

1. Algemeen

Het gaat om de toetreding van 3 landen maar de discussie zal zich concentreren op het V.K. De meeste beslissingen t.a.v. het V.K. zullen ook op Ierland en Denemarken kunnen worden toegepast.

De toetredingsaanvragen gelden ook voor Euratom en EGKS. De Raad kan tegelijkertijd over Euratom beslissen. De EGKS-Raad vergadert op dezelfde dag te Luxemburg en zou Brussel kunnen volgen voor wat betreft formaliteiten als de ontvangstbevestiging. Voor het overige is het beter dat de Ministers van Buitenlandse Zaken, in de Raad te Brussel verenigd, de gehele toetredingsproblematiek bespreken en dat derhalve de EGKS wacht op Brussel.

2. Ontvangstbevestiging

De Belgische voorzitter zal een tekst voorstellen voor een schriftelijke ontvangstbevestiging van de toetredingsaanvragen. In het Comité van PV's werd van Franse zijde reeds geprobeerd deze tekst af te zwakken. Het gaat hierbij om de woorden "dans les meilleurs délais", een beleefdheidsformule, die in iedere zakenbrief voorkomt. Er is geen aanleiding om op dit punt aan de Fransen toe te geven.

3. Wat moet de Raad besluiten?

- a) Volgens het 1e lid van artikel 237 moet de Raad met unanimité besluiten over het verzoek tot toetreding. Daarna dienen dan de onderhandelingen over de voorwaarden te worden geopend.
- b) Het alternatief zou zijn dat men de procedure van 1961 volgt, d.w.z. de Raad beslist de onderhandelingen te openen zonder eerst de principiële uitspraak te doen dat het betrokken land kan toetreden.

Hoewel de oplossing onder a) vermeld de enige juiste en ook politiek de meest wenselijke is, moet verwacht worden dat deze niet haalbaar zal zijn en dat zij bovendien de opening van de onderhandelingen in aanzienlijke mate zal kunnen vertragen. Frankrijk zou immers eindeloze discussies en onderzoekingen binnen de Zes aan een principiële beslissing vooraf willen laten gaan, waarbij niet Engeland maar landen als Nederland en België als voorvechters van

- de Britsex-

-2-

de Britse toetreding zouden moeten optreden.

Ook indien slechts gestreefd zou worden naar een Raadsbesluit om zonder principiële uitspraak over de toetreding de onderhandelingen te openen, zal Frankrijk interne discussies en studies eisen, maar deze zijn dan makkelijker af te wijzen. Bezwaren welke samenhangen met eventueel door Engeland te stellen voorwaarden of de Britse financieel economische positie, kunnen zonder meer naar de onderhandelingen met het Verenigd Koninkrijk worden verwezen. Slechts op deze wijze kan vastgesteld worden of de bezwaren zijn gefundeerd. Bezwaren van algemeen politieke aard (wijziging van het karakter van de Gemeenschappen, banden met Amerika etc.) dienen vooral niet op ambtelijk niveau, in werkgroepen enz. te worden besproken. Het gaat om vraagstukken, die uitsluitend door de Ministers van Buitenlandse Zaken zelf kunnen worden behandeld. Ik moge U adviseren Minister Couve de Murville uit te nodigen terstond aan de Raad mede te delen welke deze bezwaren zijn, zodat zij terstond door U en Uw collega's kunnen worden besproken en hopenlijk weerlegd. Mocht dit niet haalbaar zijn, dan zou U - opnieuw in de gedachte dat eindeloze ambtelijke gesprekken in werkgroepen en ook in de PV's moeten worden vermeden - kunnen eisen dat er op zeer korte termijn een speciale Raadszitting aan mogelijke Fransé bezwaren wordt gewijd. Tenslotte kan de Raad niet weigeren van gedachten te wisselen over de opvattingen van een van zijn leden, maar wel kan geëist worden dat hiermede zo min mogelijk tijd verloren gaat.

4. Advies van de Commissie(s)

Met het uitbrengen van advies door de EEG- en Euratom-Commissies dient zo min mogelijk tijd verloren te gaan. Een dergelijk advies is trouwens alleen vereist indien de Raad een principiële beslissing t.a.v. het toetredingsverzoek zou willen nemen. Zou de Raad slechts besluiten de onderhandelingen te openen dan zou de Commissie kunnen volstaan met hiervan kennis te nemen en haar medewerking toe te zeggen. De principiële beslissing zou dan eerst aan het einde van de onderhandelingen worden genomen en eerst op dat moment zou een principieel Commissie-advies zijn vereist.

5. Is een "hearing" van de kandidaten gewenst?

Formeel heeft een hearing slechts zin indien de Raad een principiële beslissing over de toetreding wenst te nemen. De Raad dient immers met volledige kennis van zaken te doen en zou dus eerst moeten weten wat de Britse moeilijkheden zijn. Indien de strijd slechts gaat om het

- al dan niet -

- 3 -

al dan niet openen van de onderhandelingen lijkt de hearing meer op een uitstelmanoeuvre. Zij brengt de Britse Regering in een taktisch zwakke positie. Indien men volledig in een impasse is gekomen zou er een hearing misschien gebruikt kunnen worden als middel om tegenover de buitenwereld althans de indruk te wekken dat men bereid is met ~~het~~ land aan één tafel te zitten.

6. Wijze van stemprocedure in de Raad

Hoewel voor de toetreding zelf en ook voor het openen van onderhandelingen tussen de Regeringen unanimiteit is vereist, zou de Raad formeel gezien over een aantal procedurekwesties, zoals het instellen van werkgroepen, het horen van de kandidaten, met gewone meerderheid kunnen besluiten. Ik meen echter dat men van deze mogelijkheid een zeer voorzichtig gebruik zou moeten maken, aangezien het niet geheel zeker is dat deze procedure niet tegen Nederlandse opvattingen zal worden gebruikt. Zo zou er wellicht een meerderheid te vinden zijn voor het instellen van een werkgroep, die de "filosofie d'élargissement" zou moeten bestuderen, terwijl dit om bovengenoemde redenen door Nederland zou worden afgewezen.